Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Lausunto Dnro 282/2022
Dnro 283/2022

Anssi Kainulainen

18.11.2022

Talousvaliokunta

MTK kirjallinen lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle kansalaisaloitteista KAA 2/2021 vp Lakialoite turpeen energiakäytön lopettamiseksi ja KAA 7/2021 vp Turve on luokiteltava uusiutuvaksi luonnonvaraksi

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnalle annetuista turpeeseen liittyvistä tavoitteiltaan täydellisen ristiriitaisista kansalaisaloitteista.

MTK:n huomiot koskien kansalaisaloitetta turpeen uusiutuvaksi luokittelusta.

> MTK huomioi, että keskeisimmät turpeen vaikutukset turpeen energiakäyttöön tulevat EU:n laajuisen päästökauppajärjestelmän kautta. EU:n päästökauppa on EU-tasoinen oikeudellinen järjestely, jonka lainsäädäntöpohja on sovittu EU:n tasolla. Polttoaineiden luokittelu uusiutuviin ja fossiilisiin tehdään tässä järjestelmässä EU-tasolla.

MTK:n huomiot koskien kansalaisaloitetta turpeen energiakäytön lopettamiseksi.

> Kansalaisaloiteessa turpeen energiakäytön kieltämistä perustellaan juridisesti samoilla perusteilla kuin kivihiilen energiakäytön kieltävässä laissa kivihiilen kieltoa. MTK kuitenkin huomauttaa, että kivihiilen kieltolakia valmisteltaessa selvitettiin mm. perustuslaillisia näkökulmia erillisellä ns. Ojasen selvityksellä. Kyseinen selvitys keskittyi vain ja ainoastaan kivihiileen liittyviin kysymyksiin, eikä siinä selvitetty lainkaan turpeeseen liittyviä perusoikeuskysymyksiä. Mm. vaikutukset omaisuuden suojaan ja vaikutukset elinkeinojen harjoittamiseen ovat kokonaan selvittämättä kansalaisaloitteessa turpeen energiakäytön lopettamiseksi, koska siinä viitataan vain kivihiilen energiakäytön mahdollistaneisiin perusteisiin. MTK:n arvion mukaan turpeen energiakäytön kieltävän lain perusoikeusvaikutukset olisivat aivan erilaiset ja merkittävästi vakavammat kuin kivihiilen energiakäytön kiellon. Laaja-alaisen turvetyöryhmän loppuraportissa on kuvattu ansiokkaasti turvetuotannon arvoketjuja, joihin kansalaisaloitteen eteneminen vaikuttaisi erittäin syvästi. Turvetyöryhmä - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu (tem.fi) . Selvityksissä on kuvattu hyvin myös turpeen energiakäytön ja päästökaupan suhdetta. Syystä tai toisesta nämä vaikutukset on sivuutettu kansalaisaloitteessa täydellisesti, eikä myöskään päästökaupan roolia turpeen energiakäytön vähenemisessä tunnisteta.

Johtopäätöksenä MTK esittää talousvaliokunnalle, ettei eduskunta ryhtyisi mihinkään jatkotoimiin yllämainittuihin kansalaisaloitteisiin liittyen, koska esitetty lisäsääntelyn tarve on erittäin epäselvä. Tätä päätelmää tukee jo pelkästään se näkökulma, että käsittelyssä on samaan aikaan käytännössä täydellisesti ristiriidassa keskenään olevat kansalaisaloitteet. Ei ole todennäköistä, että näistä lähtökohdista voitaisiin aloittaa laatimaan edes lainsäädännöksi tähtääviä esivalmistelutöitä, jotka voisivat täyttää hyvän lainsäädännön tunnuspiirteet mm. sääntelytarpeen, tarkkarajaisuuden ja oikeasuhtaisuuden osalta.

Talousvaliokunnan toimialaan liittyen MTK kuitenkin arvioi, että kansalaisaloitteen KAA7/2021vp taloudelliset vaikutukset olisivat Suomen kansantaloudelle merkittävästi suotuisammat kuin KAA 2/2021 vp kanssa eteneminen.

Helsingissä 18.10.2022

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Lausunto Dnro 282/2022
Dnro 283/2022

Anssi Kainulainen

18.11.2022

Anssi Kainulainen
energia-asiantuntija

Päivi Nerg
Elinvoimajohtaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry